

Forelesning # 4 i ECON 1310:  
Multiplikatoren

Anders Grøn Kjelsrud

9.9.2013

# Konjunktursvingninger

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} (\Delta c_0 - c\Delta t_o + \Delta I + \Delta G + \Delta X)$$

$$\frac{\Delta Y}{Y} = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} \left( \frac{\Delta c_0}{Y} - c \frac{\Delta t_o}{Y} + \frac{\Delta I}{Y} + \frac{\Delta G}{Y} + \frac{\Delta X}{Y} \right)$$

$$\frac{\Delta Y}{Y} = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} \left( \frac{\Delta c_0}{Y} \frac{C}{C} - c \frac{\Delta t_o}{Y} \frac{T}{T} + \frac{\Delta I}{Y} \frac{I}{I} + \frac{\Delta G}{Y} \frac{G}{G} + \frac{\Delta X}{Y} \frac{X}{X} \right)$$

# Konjunktursvingninger

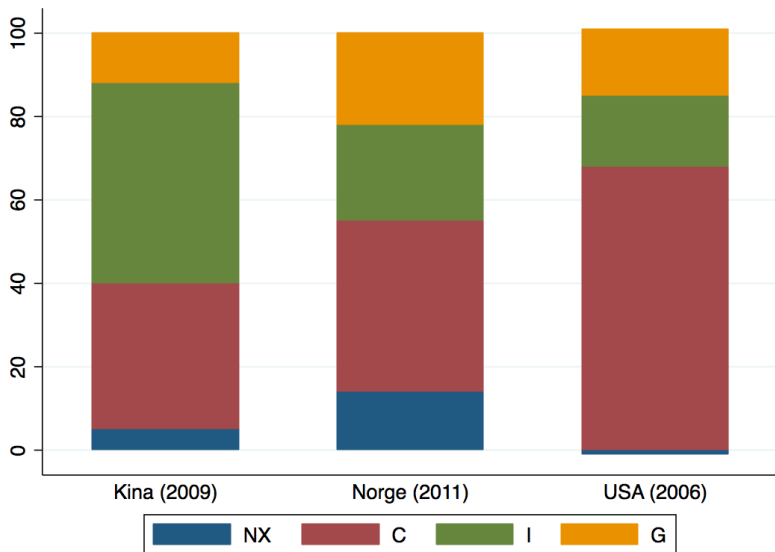
$$\frac{\Delta Y}{Y} = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} \left( \frac{\Delta c_0}{C} \frac{C}{Y} - c \frac{\Delta t_0}{T} \frac{T}{Y} + \frac{\Delta I}{I} \frac{I}{Y} + \frac{\Delta G}{G} \frac{G}{Y} + \frac{\Delta X}{X} \frac{X}{Y} \right)$$

Eksempel:

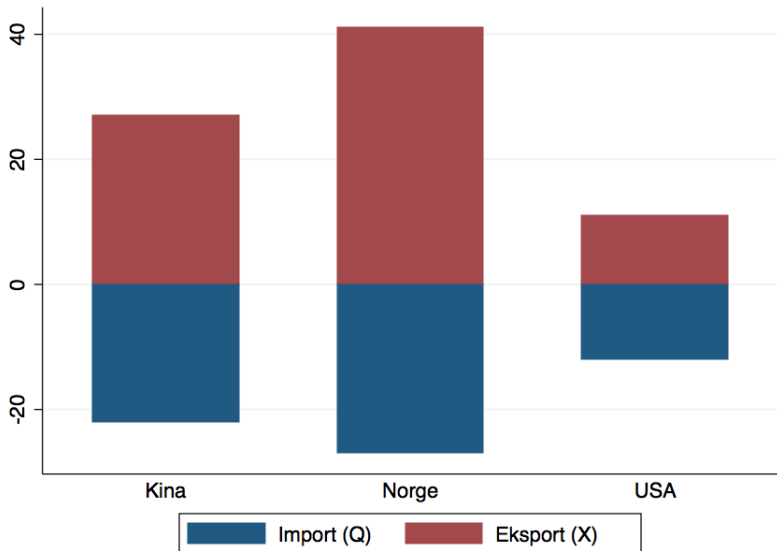
$\frac{\Delta c_0}{C}$ : relativ endring i  $C$

$\frac{C}{Y}$ :  $C$  som andel av  $Y$

# BNP-andeler i utvalgte land



# Import og eksport som andel av BNP



# Faktorer som demper multiplikatoren

Vi har sett at følgende faktorer reduserer multiplikatoreffekten:

1. Lavere marginal konsumtilbøyelighet ( $c$ )
2. Høyere skatter ( $t$ )
3. Høyere importtilbøyelighet ( $a$ )

Finnes det empirisk støtte for dette?

# Ulike multiplikatorer

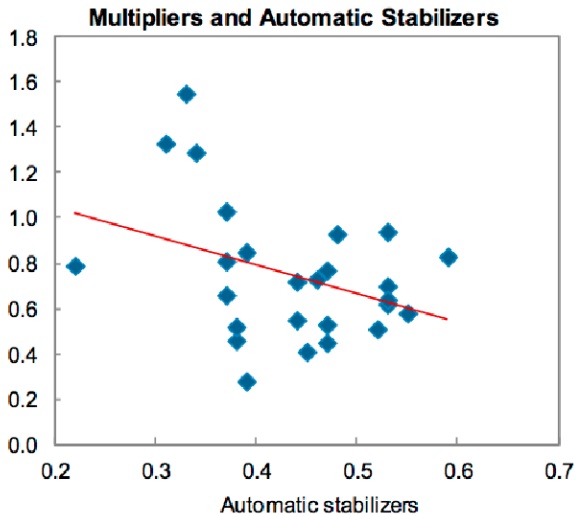
I modellene vi har sett på har for eksempel  $G$  og  $I$  samme virkning på  $Y$

⇒ Ved et fall i  $I$  kan vi holde  $Y$  konstant ved å øke  $G$  med like mye som fallet  $I$

I virkeligheten har  $G$  og  $I$  (osv.) ulik virkning på  $Y$

⇒ Figurene på de neste plansjene viser (estimerer på) multiplikatoren for  $G$  (fiscal multiplier)

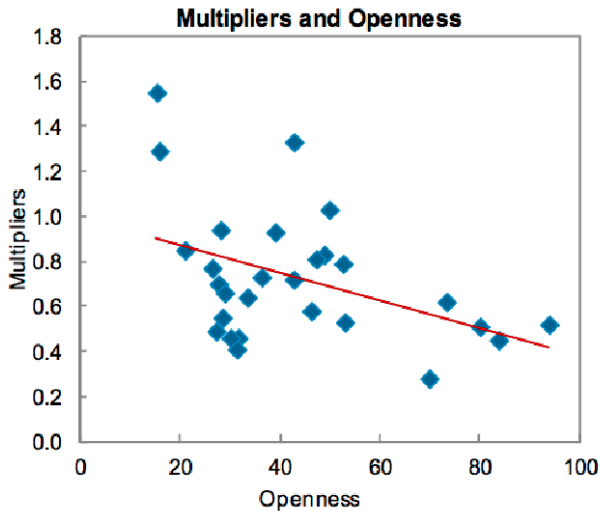
# Multiplikatoren og skatt



Kilde: IMF (2012) *Fiscal Multipliers and the State of the Economy*



# Multiplikatoren og åpenhet



Kilde: IMF (2012) *Fiscal Multipliers and the State of the Economy*

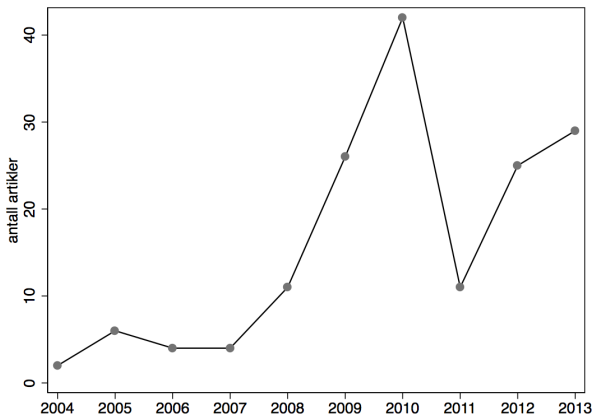
## Robert Solow (2012):

*The trouble is that existing estimates of those multipliers tend to vary all over the place, from negative numbers to substantial positive numbers.*

*There is a perceptible tendency for those who a priori disapprove of discretionary fiscal policy to find smaller multipliers and those who approve to find larger ones.*

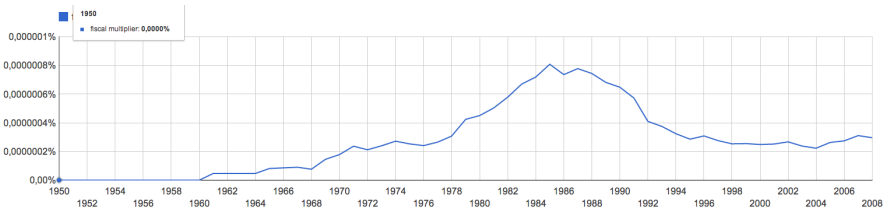
# Multiplikatoren: mye diskutert etter finanskrisen

Antall nyhetsartikler i FT:



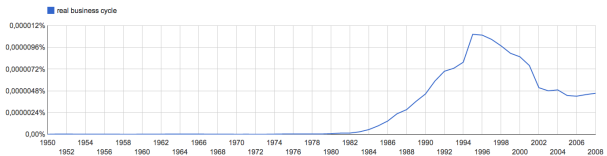
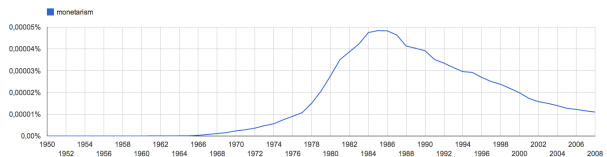
Kilde: FT.com. Tallene for 2013 er justert for antall måneder

# Multiplikatoren i et historisk perspektiv



Kilde: Google Ngram Viewer

# Ulike teori-retninger



# Tema neste uke:

## Fremadskuende husholdninger

- ▶ Forelesningsnotat (Holden) # 7
- ▶ Kapittel 17.1-17.2 ("*Expectations, consumption and investment*") i læreboka (Blanchard, O., Al Amighini og F. Giavazzi)

I siste time kommer Kjersti Haugland